

kaj od velikiga Duha (tako je Boga imenoval) povedati in v kerfhanfkim nauku ga poduzhiti. S vefeljam fim nje-govo voljo spolnit; dva dni fim jih uzbil, po tēm fim jih kerstil, njega pa s sheno tudi fhe porózhil.“

„Na daljni poti fim slo na shivotu terpel, pa veliko vezhje vefelje je moje ferze imelo, ker fim sopet svoje pred 4 letmi kerfhene kriftjane vidil in sopet vezh vefe-lih mifijonfkih opravil imel.“

„Na poti is mefta Saut v mefto Makinak me je ftrafhan vihar vftavil in med tem je po nozhi moja bar-zhiza vfa primersnila. K nogam fim fhel dalje ali fim fe pa na fnah zhes fnég in léd peljal, v ktere fo bili veliki pfi vpresheni. Sdaj pa vef sdrav in shidane volje v Krivim dervefu shivim pri svojih Otavafhkih Indjanih in sa prihodnost prizhakujem, de mi bo prividnost boshja po volji mojiga fhkofa fhe dalje mifijonfkih opravil namenila.“

„To je kratko popifovanje mojiga mifijonfkgiga shivlje-nja v vianfkim letu, in mojiga fadajniga shivljenja sa moje ljube prijatle.“

Franz Pirz,
mifijonar.

Tudi z. k. kmetijfka drushba je pred nekterimi mēfzi list od Gofpoda Pirza prejela, ki vřakimu, ki is ptujih kra-jov kaj noviga rad flifhi, veliko zhes kmetijstvo v severni Ameriki povē. Tudi ta list bomo v tēh novizah natifniti dali.

Vrashe nekterih kmétov.

Zhebule v hlēvu obēfijo, de bi mifhljeni ftrup na - fe vlēkla in ravno savolj tega vlašfovka in zelim sarodam paljkov puřijo, de se v hlevu vgnēdijo; — svoje prefhí-zhe fškosi Shentjanshev ogenj gonijo; — svoji goveji shi-vini v prah ftolzheni istrēbo (Nachgebur) dajejo in pfe, mazhke, krote in nemerzhese feshigajo, de tó fvinjarijo shivini dajejo shrēti! — ob zhařu soluzhniga merzhanja ne shenejo na pařho, ker miflijo, de ftrupena rofa pada; — zhlovēfhke zhepine, ktere na obefhalifhkih fkerbno poifka-vajo, v prah ftolzhejo, de bi se konji bolj redili in gladko dlako dobili. — Na klajo ali kermo se vfzhivajo, de bi od svoje shivine vfako bolesin odvernili; — v bizh ali gajshlo kazhjo kořho sapletejo, de bi se jih shivina bolj bala; pre-rovavki ali ziganki tri bele dari dajejo: mlēka, moke, jajz, de bi shivina sdrava oftala.

Shivino, ktero prvi pot na obzhinfko pařho ali gmaj-no shenejo, nekter kmet zhes kuhinfki opaf ali birtah svoje shēne, in zhes metlo, ki jo pred hlevne vrata pološī, po-shēne, ali laře na fkritih krajih ispuli, ki jih da shivini shrēti; trikrat ji v gobez plune, de se ne saide in svoj hlev gotovo najde; — pokopalifha, mertvafhke truge rópa, de bi terfak, kořti, shebljov in mertvafhkih frajz dobil, ktere imā sa oroshja proti bolesnim shivine; — pfam daje fuho v prah ftolzheni shilizo ispod jesika, ktero napzhno zherva imenuje; mifli jih s tem pred ftekljino obvarovat.

Opómba. Zhe bi imenovane vrashe in fhe vezh drusih (ktere mi na snanje dati profim, de bi se njih neumnost ozhitni po-kasala) lé nefhkodljive neumnosti bile, bi bilo nepotrēbno, le befēdizo savolj njih govoriti. Ker pa to fhkodo delajo, de ljudjē v saupanju v take fleparije, pametnih fvetov ne poflu-fhejo, vfako koriftno pomozh samujajo, dořtkrat fškosi to kushne bolēsi rafshirjajo — saflushijo ozhitno osmerjanje in fvarjenje pred njimi.

Dr. Bleiweis.

Smēf.

(Krave, ki berzajo,) kadar se molsejo, in konji, ki se ne puřē vpřezhi, se vkrotē, zhe se jim majhen kamen-zhek, kakor grah debel, v uho dēne; po tēm fo krave in konji popolnoma pokójni.

(Kadar govējō shivino ali konjē napenja,) je tó le dobro: Govēji shivini ali konjam naj se dá sa eno shlizo dobro ftolzheniga shiviga apna smēfhaniga s dvēmi mafelzi vōde, — ovzi se dá pa poloviza te apnene vode: kmalo se osdravijo.

(Dober řvēt sa kuharze.) Na Anglefkhkim imajo kuharze pofodo, v kteri je flaniza ali folua voda. V to pofodo selenjavo vershejo, to je falato i. t. d., kar je sa miso. V kratkim zhařu se selenjava od zhervizhev, polshizhev in od drugiga takiga merzhēfa ofnashi.

Naj bi nafhe ofhterize ali birtaje tudi tó pofkufle.

Nekaj sa vsakiga.

(Sakaj je letařhno létō vēzhji del merslo?) Imenit svesdogled na Pajerfkim pravi tako: Dnēvi létāřhniga leta fo savoljo tēga vēzhji dēl hladni in dořtkrat řēf mersli, ker fo na folnzu madēshi posnati; to je: folnze nima prav zhiřte řvitlobe. Tako fo svesdoglēdi tudi v létu 1821 pos-nali, ko je bilo polētje ravno tako merslo.

(Ene pofebnosti pretezheniga leta 1842) marř-kdo ni porajtal — namřezh de je to leto 53 řabot imelo! Lanřka pratika vam bo pokasala, kako je to priřhlo — kar se bo fhe le v letu 1853 sopet řgodilo.

„Kako je to, řofed, de folnze vfelaj na ravno tiřtim kraju dol grē, ki vunder na nařprotnim kraju gori gre?“ je vprařhal bedař zhlovēk drusiga bedaka. „To je tako — mu odgovori tā: Vfelej gre po ravno tiřti poti nasaj, po kteri je priřhlo; le ne vidi se, ker je tamnō po nozhi.“

Urno, kaj je noviga?

(U Banatu na Ogerfkim) se je řilno veliko ko-marjov perkasalo. Ljudem in shivini grořno fhkodljivi fo se po vři deřheli rařprořtirili.

Po vřih tēh krajih fo ljudjē na nogah, de bi fhkod-ljive komarje s dimam pokonzhali ali pa drugazh odpōdili. Teh komarjov pride v polētnim zhařu tolikanj, de se oblaki od njih dēlajo. Shivini, in tudi zhlovēku slēseje v uřta, v gerlo, na pljuřha, v ozhi, v uřhēfa in tako veliko shivine konzhajo. Sařēgo imajo po velikih mozhvirjih tōplih krajov v imenovani deřheli. Jajzhiza, ktere saleshejo, oshivejo, kakor zhervizhki v vōdi, in po tēm is njē isferřljajo.

(Sa řidarje in řhtanzarje kaj.) Nēk mořřter na Shvajzerfkim s imenam Pfister je perpravo, (ali mafhi-no) řnajdel, de vfake bařhe kamenje urno prerēřhe, in ga takō hitro in ravno tudi obglādi, de se vfak zhudi in vidi, de v tēj řēzhi boljřhiga nizh biti nemore. Pfister svoje řnadenje fhe fkriva, kēr upa pravizo dořbiti, de vezh lét nobedin ne bo řmēl sa njim delati. Pokasal je pa de je řēf, ker je kūr nalōmljeniga kamenja pred oblizhjem veliko ljudi v okoli in okoli sapēto uto perpeljal. Zhēf majhin zhāř (ne-ktere minūte) je pa ūta odpērl, in popolnoma obdelan ka-min pokasal.

L.

Šitni kup.

U Ljubljani		fl.	kr.	U Krajuu		fl.	kr.
22. Maliga řerpana.				17. Maliga řerpana.			
1 mirnik Pfhenize*)		1	28	1 m. Pfhen domazhe		1	32
1 „ Turfhize .		—	—	1 „ „ banafhke		1	24
1 „ řorfhize .		—	—	1 mirnik Turfhize .		1	8
1 „ Ershi . .		1	1	1 „ Ershi . .		1	8
1 „ Jezhmena		—	—	1 „ Jezhmena .		1	5
1 „ Profa . .		—	56	1 „ Profa . .		1	3
1 „ Ajde . .		1	—	1 „ Ajde . .		1	3
1 „ Ovfa . .		—	—	1 „ Ovfa . .		—	—

*) Mirnik se imenuje tudi fhkaf, polovnik, pol vagāna. (Va-gān, ein Metzen.)